

Aan: Commissie Economische Zaken en Klimaat
cie.ezk@tweedekamer.nl

Betreft: Reactie op Technische Briefing dd 23 juni 2021 door Diederik Samsom, onderdeel biomassaverbranding in revisie RED (Richtlijn Hernieuwbare Energie)

Datum: 5 juli 2021

Geachte leden van de Commissie Economische Zaken en Klimaat,

Op 23 juni jl heeft Diederik Samsom (Hoofd Kabinet van Europees Commissaris Frans Timmermans) aan u een technische briefing over het programma 'Fit for 55 Package' van de Europese Commissie gegeven¹. De eerste vraag van uw commissie aan Diederik Samsom ging over biomassaverbranding in de revisie van de RED (Richtlijn Hernieuwbare Energie). Deze revisie van de RED is onderdeel van het programma 'Fit for 55 Package' dat de Europese Commissie op 14 juli naar verwachting presenteert. Het Europese Parlement zal dit in het najaar 2021 behandelen.

Hierbij reageren wij op een aantal beweringen van Diederik Samsom tijdens de technische briefing.

Geen biomassa in klimaatscenario's

Diederik Samsom stelde het volgende:

"Er is geen scenario denkbaar is, ook niet vanuit Greenpeace Europa of 'radicale' milieuclubs zoals Birdlife International, waarbij 100% duurzame energie kan worden ingezet zónder biomassa."

Wij hebben daarop de volgende reactie.

1. Birdlife International geeft in een reactie op deze bewering van Diederik Samsom aan te eisen om geen bomen te kappen voor biomassaverbranding². En daarbij als Europa het niet mogelijk te maken om verbranding van bosbiomassa te laten subsidiëren door lidstaten. Ook andere milieuorganisaties geven aan dat houtverbranding absoluut geen klimaatoplossing is: de CO2 uitstoot is hoger dan van kolenstook en de houtwinning heeft zeer negatieve effecten op de biodiversiteit.
2. Urgenda heeft op 5 juni 2020 aan de SER aangegeven dat biomassa geen klimaatoplossing is³. Daarbij heeft Urgenda middels een klimaatscenario genaamd Kalavasta aangegeven dat 100% duurzame energie wél mogelijk is zonder biomassa.

¹ <https://debatgemist.tweedekamer.nl/node/25678> (vraag en antwoord biomassaverbranding: minuut 18 tot minuut 25).

² <https://twitter.com/ArielBrunner/status/1407977584730705927>

³ Zie brief van Urgenda dd 5 juni 2020 aan de SER t.a.v. Adviescommissie Duurzaamheidskader Biomassa. Met als conclusie dat duurzame biomassa niet noodzakelijk is in een toekomstig klimaatneutraal, betaalbaar en betrouwbaar energiesysteem in Nederland. Met bijbehorend rapport 'Een CO2-neutraal energiesysteem met en zonder biomassa' van Kalavasta Climate Neutral Strategies dd 4 juni 2020.

3. In haar rapport van oktober 2018⁴ beschrijft het IPCC het Low Energy Demand scenario (Scenario P1; Groene scenario) waarbij de koolstofopslag door bossen wordt gemaximaliseerd, en wordt afgezien van houtstook voor energie vanwege de CO₂-uitstoot (koolstofopslag en houtstook zijn immers niet te combineren). Dit scenario combineert ook het beste met de aanpak van de biodiversiteitscrisis.
4. De milieuorganisaties WWF, Birdlife International, FERN, NRDC, Transport&Environment, PFPI stellen dat biomassaverbranding een onjuiste klimaatoplossing met een averechts effect is. De zes organisaties hebben dit aangegeven in hun commentaar op het uitgelekte eerste concept (dd 16 juni 2021) van de revisie van de RED op het onderdeel bioenergie ('De zes fatale tekortkomingen van de ontwerpvoorstellen van de EU voor bio-energie', dd 22 juni 2021⁵). Zie bijlage 1 en ook het statement van het WWF over bioenergie op haar website ⁶.
5. Forest Defence Alliance geeft eveneens aan dat het uitgelekte eerste concept van de revisie van de RED (dd 16 juni 2021) geen oplossing is⁷. In een speciale notitie (dd 21 juni 2021⁸) wordt inhoudelijk ingegaan op de grote tekortkomingen van dit uitgelekte eerste ontwerp⁹. Zie ook bijlage 2.

Resthout verbranden versus laten liggen in het bos

Diederik Samsom stelt het volgende: "Resthout kan het beste worden verbrand in plaats van het weg te laten rotten in het bos. 50% van het resthout bij kap kan nog wel uit het bos worden gehaald. Bij verbranding heb je er nog lol van."

Bosecologen geven aan dat resthout volledig in het bos dient achter te blijven voor behoud van biodiversiteit, nutriëntenkringloop en koolstofopslag in de bodem (humusvorming)^{10 11 12}. Degradering van resthout ('wegrotten') vindt ook slechts langzaam plaats. Verwijdering van resthout klemt des te meer omdat de hoeveelheid bio-energie die volgens Diederik Samsom is vereist in absolute zin in het scenario van de Europese Commissie in Europa zal toenemen¹³. De toekomstige negatieve effecten

⁴ IPCC rapport oktober 2018, "Summary for Policymakers" (SPM) for the Special Report on Global Warming of 1.5°C : https://report.ipcc.ch/sr15/pdf/sr15_spm_final.pdf en <https://www.pfpi.net/the-ipccs-recipe-for-a-livable-planet-grow-trees-dont-burn-them>

⁵ <https://www.wwf.eu/?uNewsID=3849866> en

https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/commissions_red_proposal_continues_to_promote_forest_biomass_burning.pdf . Zie Nederlandse vertaling van memo zes milieuorganisaties in bijlage 1.

⁶ https://www.wwf.eu/what_we_do/climate/renewables/bioenergy/

⁷ <https://forestdefenders.eu/proposed-reforms-for-biomass-are-little-more-than-climate-gaslighting-and-denialism/>

⁸ <https://forestdefenders.eu/wp-content/uploads/2021/06/FDA-memo-on-RED-leak-June-21-2021.pdf> Zie voor Nederlandse vertaling bijlage 2.

⁹ Ook de Europese Raad voor de Regelgevingstoetsing gaf een negatief oordeel over het concept van de revisie van de REDII: <https://www.euractiv.com/wp-content/uploads/sites/2/2021/05/RSB-opinion-REDIII.pdf> .

¹⁰ <https://www.daaromduurzaamdiemen.nl/documenten-publiek/HandlerDownloadFiles.ashx?idnv=1313009>

Bosecoloog Jan den Ouden, Wageningen Universiteit & Research: "Een grotere markt voor biomassa is een bedreiging voor de duurzame groei van bossen".

¹¹ Diverse onderzoekers en professoren boscologie in de film <https://moreofeverything.org/> over het Zweedse bosbouwmodel.

¹² https://natuuralertnederland.nl/wp-content/uploads/2021/01/VlaktekapBosecosystemen_def6_2.pdf

¹³ Diederik Samsom tijdens de technische briefing: "De hoeveelheid duurzame energie zal met een factor 6 ten opzichte van nu stijgen. Procentueel neemt het aandeel bioenergie af van de huidige 60% op dit moment naar 15-30% in 2050. De hoeveelheid bio-energie die Europa gaat gebruiken en maken in Europa neemt in absolute zin daarmee toe."

van biomassaverbranding op klimaat en biodiversiteit zijn daarmee des te groter. In praktijk vindt de houtkap voor de productie van houtpellets door industriële systematische kaalkap plaats met desastreuze gevolgen voor de biodiversiteit¹⁴.

Eerst 3.5 miljard bomen aanplanten/ geen klimaathypothek op toekomst

Diederik Samsom stelt tijdens de technische briefing:

“Eerst moeten 3.5 miljard bomen worden bijgeplant (een oppervlakte van half België). Anders gaat het niet lukken. Met een dergelijk systeem van aanplant kan geheel Europa van bioenergie worden voorzien. Aanplant heeft als doel CO2 vast te leggen.”

Hierbij onze reactie. De Nederlandse bijdrage aan aanplant (10% meer bosareaal in 2030) wordt al als een zware opgave gezien. Er is onder meer een sterke concurrentie met betrekking tot aankoop van grond. De vraag is of dit project gaat slagen. Aanplant is een onzekere toekomstige maatregel. Dat zal ook in andere landen spelen. Diederik Samsom is al eens eerder architect geweest van een hypothek op de toekomst die verkeerd heeft uitgepakt. Hij is samen met ex-kamerlid en ex-gedeputeerde Ger Koopmans (CDA, provincie Limburg) de architect van het vroegere PAS (Programma Aanpak Stikstof) voor de stikstofreductie geweest. Doel daarvan was nieuwe stikstofuitstoot met onzekere toekomstige maatregelen te compenseren. Dit PAS is door het Europese Hof en door de Raad van State (uitspraak 29 mei 2019) als onwettig verklaard. Er dient naar onze mening massief biodivers bos te worden aangeplant. Pas na enkele decennia dient er te worden bekeken of er überhaupt ruimte is voor extra CO2-uitstoot voor bepaalde vormen van biomassaverbranding. Op deze manier wordt er geen ‘klimaathypothek’ op de toekomst genomen.

Verder stelt Diederik Samsom:

“Er dienen genoeg nieuwe bomen te worden bijgeplant. Als dat laatste niet gebeurt, moeten er houtpellets worden geïmporteerd vanuit Canada met alle ellende van dien.”

Diederik Samsom erkent daarmee dat in landen als Canada de winning van houtpellets op een onverantwoorde manier plaatsvindt. Zie onder meer de video over de winning van houtpellets in Canada in de voetnoot.¹⁵ Toch wordt deze import op dit moment met Nederlandse biomassasubsidie gestimuleerd.

Subsidie op verbranding resthout van duurzaam beheerde bossen/ juist subsidie op hoogwaardige toepassing

Diederik Samsom:

“Subsidie mag alleen op verbranding van resthout uit duurzaam beheerde bossen worden gegeven.”

Resthout en duurzaam beheerde bossen zijn zeer ruime begrippen. Resthout is van vitaal belang voor de biodiversiteit in bossen en dient niet te worden weggehaald (zie hierboven).

Duurzaamheidscriteria voor duurzaam beheer van bossen zijn onderhevig aan zware kritiek¹⁶. Deze criteria werken absoluut niet, en hebben juist een averechtse uitwerking¹⁷. Ze hebben geleid tot de

¹⁴ <https://www.platform-investico.nl/artikel/hoe-estse-bomen-woorden-opgestookt-in-onze-centrales-geannoteerd-verhaal/>

¹⁵ https://www.youtube.com/watch?v=WRkNmQqyMIs&ab_channel=ForestDefendersAlliance Kaalkap in primaire bossen in Canada.

¹⁶ <https://www.biofuelwatch.org.uk/2020/sustainability-standards-briefing/>

¹⁷ <https://www.pfpi.net/paper-tiger-report-shows-new-eu-biomass-rules-greenlight-increased-forest-destruction> Paper Tiger: Why the RED II biomass sustainability criteria fail forests and the climate

huidige perverse marktwerking. De nieuwe voorgestelde criteria uit het uitgelekte (eerste) voorstel van de revisie van de RED (dd 16 juni jl) schieten schromelijk tekort (zie bijlage 1). Zo is de tekst om stamhout van hoge kwaliteit niet te verbranden niet-bindend. De no-go-gebieden voor winning van hout betreft de (3%) primaire bossen die nu toch al bescherming dienen te hebben. Zgn aanscherping van de eis van duurzaamheidscriteria van verbrandingsinstallaties van 20 naar 5 MW vermogen, maakt geen verschil omdat de duurzaamheidscriteria zelf niet effectief zijn.

Ook eigen onderzoek van de Joint Research Committee (JRC) van de Europese Commissie geeft aan dat op een na alle 24 onderzochte scenario's voor resthout uit bos negatieve effecten voor klimaat en biodiversiteit hebben (JRC-rapport¹⁸; zie ook bijlage 3). Het overblijvende specifieke scenario betreft het zeer fijne resthout (twijgen en takken met een zeer kleine diameter). Het JRC-rapport trekt de conclusie dat bosbiomassa verbranden negatieve effecten op bossen en het klimaat heeft. Subsidie dient juist op hoogwaardige toepassing van hout te worden gegeven, niet op laagwaardige toepassing zoals verbranding.

Diederik Samsom versimpelt het probleem van het systeem van biomassaverbranding sterk. Hij gaat voorbij aan de werkelijke kritiek van CO2 schuld van biomassaverbranding (het duurt 50 tot 100 jaar voordat nieuw aangeplante bomen CO2 hebben opgenomen), huidige kaalkap-methode in de bosbouw, biodiversiteitsverlies¹⁹ en stofuitstoot bij houtverbranding.

De klimaataanpak en doelstelling dient uit te gaan van vermindering van broeikasgassen. De doelstelling voor hernieuwbare energie is daarin volgend. Meer hernieuwbare energiebronnen zijn noodzakelijk, maar alleen als deze energiebronnen de uitstoot van broeikasgassen daadwerkelijk verminderen. De EU heeft nooit een effectbeoordeling uitgevoerd om na te gaan op welke manier verbranding van bosbiomassa in de duurzame energiemix de werkelijke CO2-emissies beïnvloedt. Als de EU dat wel had gedaan, was Europa tot de conclusie gekomen dat de CO2-uitstoot door verbranding van bosbiomassa juist toeneemt.

Wij vragen u ons commentaar ook te betrekken bij het debat dat dit jaar over de subsidiering van biomassaverbranding in Nederland in de Tweede Kamer zal plaatsvinden.

Hoogachtend

Dr. Fenna Swart, Comité Schone Lucht (fennaswart25@gmail.com)

Drs. J. Vollenbroek, Mobilisation for the Environment (johan@mobilisation.nl)

Drs. M. Visschers, Leefmilieu (info@maartenvisschers.nl)

Zie hierna drie bijlagen:

1. De zes fatale tekortkomingen van het ontwerpvoorstel voor bio-energie van de Europese Commissie (Nederlandse versie). WWF, BirdLife International, FERN, Transport & Environment, NRDC en PFPI. 22 juni 2021.
2. De uitgelekte voorstellen voor biomassa voor de herziening van de REDII zijn een ramp voor het klimaat, biodiversiteit en luchtkwaliteit. Forest Defence Alliance 21 juni 2021.
3. Commentaar op de JRC-studie van de Europese Commissie "Het gebruik van houtige biomassa voor energieproductie in de Europese Unie". Forest Defence Alliance, mei 2021.

---

¹⁸ https://forestdefenders.eu/wp-content/uploads/2021/03/JRC-study-biomass-study-overview_final.pdf Zie bijlage 3.

¹⁹ <https://www.stopecocide.earth/guest-blog/ecocide-due-to-biomass-burning>

Bijlage 1: De zes fatale tekortkomingen van het ontwerpvoorstel voor bio-energie van de Europese Commissie (Nederlandse versie). WWF, BirdLife International, FERN, Transport&Environment, NRDC, PFPI. Dd 22 juni 2021. Nederlandse vertaling.

https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/commissions_red_proposal_continues_to_promote_forest_biomass_burning.pdf

Op 16 juni 2021 is een concept van de herziening van de richtlijn hernieuwbare energie (RED) van de Europese Commissie uitgelekt. Het concept doet niets om de ernstige bedreigingen van het klimaat en de biodiversiteit die door de EU-regels voor bio-energie worden veroorzaakt, op te lossen.

NGO's en wetenschappers dringen erop aan dat het definitieve document (verwacht op 14 juli 2021) verder gaat dan greenwashing en de problemen aanpakt die de aanleiding waren voor de herziening.

De problemen met bio-energie die het ontwerpvoorstel RED niet aanpakt, zijn de volgende:

1. Het verbranden van bomen en gewassen voor energie is slecht voor het klimaat

Het verbranden van hout stoot meer koolstofdioxide uit dan het verbranden van fossiele brandstoffen, ongeacht hoe duurzaam het hout is gewonnen. Het verbranden van bomen verergert de klimaatverandering onmiddellijk, en het duurt tientallen jaren voordat bomen teruggroeien en de koolstofdioxide weer opnemen. Die tijd hebben we niet als we de op hol geslagen klimaatverandering willen stoppen. Het gebruik van land voor speciale biobrandstof- of energiegewassen heeft geen enkele zin als klimaatmaatregel.

2. Het ontwerp is slecht voor de bodem en de dieren in de natuur

De EU-regels voor bio-energie bieden een markt voor "hout van lage kwaliteit" dat anders in het bos zou blijven. Dit put voedingsstoffen uit en het vermogen van de bodem om koolstof op te slaan. Het vernietigt de leefgemeenschappen van de dieren die in oudere, rotte bomen en omgevallen hout leven. Sommige oudere natuurlijke bossen hebben het overleefd puur omdat ze geen waarde hebben voor zaaghout, nu worden ze gekapt voor bio-energie en in sommige gevallen vervangen door monocultuurplantages.

3. Het is slecht voor de gezondheid

Het verbranden van hout voor energie is de grootste bron van fijnstofvervuiling die jaarlijks honderdduizenden mensen in de EU het leven kost.

Het concept is een gebrekkige versie die niets zal veranderen. Hier volgen de tekortkomingen:

Fout 1 – Blijvende steun mogelijk gebruik van klimaatschadelijke brandstoffen

Het ontwerp stelt de lidstaten in staat om het gebruik van klimaatschadelijke brandstoffen te blijven steunen. Het ontmoedigt bio-energie die meer kwaad dan goed doet voor het klimaat, niet.

Fout 2 - niet-bindende tekst gebruik van "stamhout van hoge kwaliteit"

Het ontwerp bevat een niet-bindende tekst dat lidstaten het gebruik van "stamhout van hoge kwaliteit" voor energie moeten "vermijden". Dit zal niets veranderen, aangezien de bos-bioenergie-industrie voornamelijk hout verbrandt met een lage financiële waarde, maar met een hoge biodiversiteit en koolstofwaarde.

Fout 3 - No-go-gebieden betreft slechts 3%

De tekst introduceert no-go-gebieden voor winning van hout, zoals primair bos, zeer diverse bossen en veengebieden. Maar er wordt heel weinig biomassa gehaald uit de 3% van de resterende EU-bossen die primair zijn. Dus dit verandert niets, aangezien de resterende 97% nog steeds open staat voor bevoorrading.

Fout 4 – Verlaging eis "duurzaamheidscriteria" tot installaties 5 MW

Momenteel moeten EU-installaties "duurzaamheidscriteria" toepassen op hout dat wordt gewonnen voor elektriciteitscentrales van meer dan 20 megawatt. Het voorstel verlaagt deze eis tot centrales boven de 5 megawatt. Het zal niets veranderen, aangezien de criteria zelf grotendeels zinloos zijn. Ze sluiten grondstoffen waarvan de eigen wetenschappers van de Commissie zeggen dat ze de uitstoot voor tientallen jaren zullen verhogen, en die te zwak zijn om zelfs de meest flagrante vormen van bosvernietiging een halt toe te roepen, niet uit.

Fout 5 – Geen maatregelen vermindering uitstoot fijn stof

Het voorstel doet niets om de hoeveelheid hout die wordt verbrand of de deeltjesvormige luchtvervuiling die het vrijgeeft te verminderen. Het nalaten van de EU om de gevolgen van luchtverontreiniging aan te pakken, was een belangrijke reden waarom de effectbeoordeling van de RED door de Raad voor regelgevingstoetsing werd verworpen.

Fout 6 - Geen aanvullende beperkingen op gebruik speciale landbouwgewassen voor biobrandstoffen en biogas

Het voorstel bevat geen aanvullende beperkingen op het gebruik van speciale landbouwgewassen voor biobrandstoffen en biogas. Bovendien stelt het de lijst van geavanceerde biobrandstoffen niet vast en versterkt het de duurzaamheidscriteria voor die biobrandstoffen niet.

In plaats van duurzame energie op de juiste manier te vergroenen, vormt het huidige voorstel een greenwash. Op 14 juli verschijnt nieuwe RED, maar het huidige concept is slechts een 'business-as-usual' aanpak, herverpakt als verandering. **De EU moet een einde maken aan de steun voor het verbranden van bomen en gewassen voor energie.**

Bijlage 2: Commentaar Forest Defence Alliance op uitgelekt concept revisie REDII dd 16 juni 2021

De uitgelekte voorstellen voor biomassa voor de herziening van de REDII²⁰ zijn een ramp voor het klimaat, biodiversiteit en luchtkwaliteit

Haal bosbiomassa uit de richtlijn voor hernieuwbare energie (REDII)

<https://forestdefenders.eu/wp-content/uploads/2021/06/FDA-memo-on-RED-leak-June-21-2021.pdf>

21 juni 2021

De enige praktische manier om de uitstoot te verminderen en het koolstofreservoir van bossen weer op te bouwen, is de houtkap te verminderen door bosbiomassa uit de richtlijn voor hernieuwbare energie (REDII) te halen. Bosbiomassa moet de komende jaren worden afgebouwd. Dit betekent niet dat "niemand hout kan verbranden". Het betekent alleen dat het EU-beleid niet langer activiteiten die zogenaamd "goed voor het klimaat zijn" zal promoten. Terwijl deze activiteiten bossen vernietigen, de CO₂-uitstoot verhogen en het koolstofreservoir van de EU aantasten. De toekomst van bossen en klimaat hangt af van het nemen van de juiste beslissing.

Er zijn drie hoofdproblemen bij het verbranden van bosbiomassa voor energie.

1. **Klimaat:** Het verbranden van biomassa stoot meer CO₂ uit dan het verbranden van fossiele brandstoffen bij de schoorsteen. Zoals wetenschappers van de Europese Commissie hebben verklaard²¹, kunnen de cumulatieve netto-emissies voor bosbiomassa die van de verbranding van fossiele brandstoffen gedurende tientallen jaren tot eeuwen overschrijden, zelfs als wordt aangenomen dat bomen terug groeien.
2. **Bossen:** in het rapport van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek over bosbiomassa²² werd geconcludeerd dat het oogsten van biomassa ernstige schade toebrengt aan de bosbiodiversiteit en de ecosysteemfunctie. Zelfs als het "slechts" gaat om het verwijderen van residuen.
3. **Luchtvervuiling:** De verbranding van biomassa is de grootste bron van vervuiling door fijnstof in de EU. Fijn stof doodt jaarlijks honderdduizenden EU-burgers²³. Het niet aanpakken van luchtverontreiniging door biomassa was een van de redenen die door de Raad voor Regelgevingstoetsing²⁴ werden aangehaald in hun afwijzing van de eerste effectbeoordeling.

---

²⁰ https://forestdefenders.eu/wp-content/uploads/2021/06/Paquet_climat_-_revision_directive_energies_renouvelables_RED_II.pdf

²¹ Een effectbeoordeling van 2016 over de duurzaamheid van bio-energie (in: [resource.html \(europa.eu\)](https://forestdefenders.eu/wp-content/uploads/2021/03/JRC-study-biomass-study-overview_final.pdf)) erkende het voor de hand liggende probleem: "Vergeleken met gewassen die in korte tijd opnieuw groeien, maakt bosbiomassa deel uit van een veel langere koolstofcyclus. Het duurt voor een bosopstand doorgaans tussen de decennia en een eeuw om volwassen te worden. Recente studies hebben aangetoond dat wanneer ook rekening wordt gehouden met de uitstoot van broeikasgassen en verwijderingen door verbranding, verval en plantengroei (de zogenaamde biogene emissies van verschillende biologische voorraden), het gebruik van bepaalde biomassa-grondstoffen uit het bos voor energiedoeleinden kan leiden tot aanzienlijk minder of zelfs negatieve broeikasgasbesparingen in vergelijking met het gebruik van fossiele brandstoffen in een bepaalde periode (bijvoorbeeld 20 tot 50 jaar of zelfs tot eeuwen)." De bovengenoemde effectbeoordeling van 2016 verwierp specifiek de gelijkwaardigheid van "duurzaamheid" en koolstofneutraliteit: "Bepaalde bosbeheerpraktijken kunnen het koolstofreservoir vergroten. Maar ervoor zorgen dat het oogstniveau onder de groeisnelheid van het bos blijft, is niet voldoende om de klimaatverandering te beperken."

²² https://forestdefenders.eu/wp-content/uploads/2021/03/JRC-study-biomass-study-overview_final.pdf

²³ <https://forestdefenders.eu/wp-content/uploads/2021/05/FDA-air-pollution-factsheet.pdf>

²⁴ <https://forestdefenders.eu/the-ec-offers-business-as-usual-in-their-proposal-to-reform-biomass-policies/>

Het gelekte ontwerp is schokkend slecht omdat het niets doet om deze drie zorgen weg te nemen. Het ontwerp blijft valse oplossingen bieden. Het onaanvaardbaar is gezien de wetenschappelijke consensus over dit onderwerp. Forest Defence Alliance heeft in een memo²⁵ een voorstel van wetgevende taal aangeboden waarin deze vereisten worden aangepakt.²⁶ In tegenstelling tot het uitgelekte ontwerp, zal ons voorstel de uitstoot van broeikasgassen daadwerkelijk verminderen en een zinvolle stap zijn in de richting van de wederopbouw van het koolstofreservoir van de EU in bossen.

De CO₂-uitstoot moet worden verminderd en het koolstofreservoir van het bos moet opnieuw worden opgebouwd

Het voorstel stelt (p. 9) dat “het overkoepelende doel van deze herziening is om het gebruik van hernieuwbare energie te vergroten en de uitstoot van broeikasgassen te verminderen.” Concreet is het doel om broeikasgasemissies tegen 2030 met 55% te verminderen en tegen 2050 koolstofneutraal te zijn. Helaas zijn de RED- en Broeikasgasemissie-reductiedoelstellingen niet op elkaar afgestemd, omdat de RED de verbranding van bosbiomassa bevordert en bosbiomassa niet koolstofneutraal is. **Het is niet mogelijk om CO₂-neutraliteit te bereiken door sterk te vertrouwen op een technologie die niet CO₂-neutraal is.** Door bos-koolstof in de atmosfeer te brengen en de uitstoot als “nul” te tellen, zal de uitstoot van broeikasgassen niet echt worden verminderd, behalve op papier. Het is alsof je een lekkende emmer probeert te vullen. Evenmin zal de EU biomassa-emissies volledig meetellen in de LULUCF-verordening, omdat de bosreferentieniveaus ervoor zorgen dat al het huidige gebruik van biomassa, plus een groot deel van een geplande toekomstige toename, in zowel de landsector als de energiesector als nul wordt geteld.²⁷ Maar wees gerust: de atmosfeer telt dit niet als nul.²⁸

Houtkap nu verminderen om bossen een kans te geven om opnieuw te groeien

Een recente briefing²⁹ van het JRC citeert een studie waarbij zij co-auteur waren, waaruit blijkt dat de enige manier om het koolstofreservoir van bossen in de EU te vergroten, is door de oogst te verminderen, waarbij een afname van 20% in de houtkap een meetbare verbetering van de koolstofopslag in het bos oplevert in het modelleringsscenario dat zij hebben gehanteerd.³⁰ Aangezien meer dan de helft van het in de EU geoogste hout momenteel wordt verbrand voor energie, is dit de voor de hand liggende optie om het gebruik van bosbiomassa te verminderen en bosesystemen weer op te bouwen. De auteurs van de gelekte bosstrategie zijn het daar blijkbaar mee eens.³¹ Bosbiomassa mag dan ook niet meetellen in de RED als hernieuwbare energie, en secundaire houtige biomassa (resten van houtzagerijen, enz.) zou alleen moeten meetellen als er geen “hoogwaardiger” gebruik is voor materiële producten.

Geen van de voorgestelde maatregelen in het uitgelekte ontwerp zal de uitstoot van broeikasgassen, boskap of luchtvervuiling verminderen.

²⁵ https://forestdefenders.eu/wp-content/uploads/2021/06/Paquet_climat_-_revision_directive_energies_renouvelables_RED_II.pdf

²⁶ In <https://forestdefenders.eu/wp-content/uploads/2021/05/RED-revisions-May-10-2021-THIS-VERSION-HAS-ADDED-PAGES.pdf>

²⁷ Zie pagina 21 in <https://forestdefenders.eu/wp-content/uploads/2021/05/PFPI-critique-of-RED-impact-assessment-May-17-2021.pdf>

²⁸ We moedigen beleidsmakers die dit nog steeds niet begrijpen aan om geen beleid hierover te maken totdat ze het wel begrijpen.

²⁹ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC124374>

³⁰ Pilli, R., et al. (2017). "The European forest sector: Past and future carbon budget and fluxes under different management scenarios." 14: 2387-2405.

³¹ De auteurs van de gelekte bosstrategie zijn het daar blijkbaar mee eens. <https://forestdefenders.eu/wp-content/uploads/2021/06/FDA-ForestStrategy-briefing-June-17-2021.pdf>

Per voorgestelde maatregel wordt hieronder aangegeven waarom de maatregel niet werkt.

1. Doen alsof het verbranden van biomassa de CO₂-uitstoot "verlaagt" in vergelijking met fossiele brandstoffen...

Het is schokkend om te zien dat het ontwerp blijft volhouden dat het verbranden van biomassa de uitstoot "verlaagt" in vergelijking met fossiele brandstoffen (nieuwe overweging 27: "Bovendien moeten de criteria voor het besparen van broeikasgasemissies ook gelden voor bestaande installaties op basis van biomassa om ervoor te zorgen dat de productie van bio-energie in alle dergelijke installaties leiden tot een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen in vergelijking met energie die wordt geproduceerd uit fossiele brandstoffen.")

Gezien de duidelijke wetenschappelijke consensus dat de verbranding van biomassa de uitstoot gedurende tientallen jaren tot eeuwen verhoogt, zoals ook in rapporten die door het JRC zijn gepubliceerd, is dit volharden bijna gelijk aan het ontkennen van klimaatverandering.

2. De capaciteitsdrempel van de biomassaïnstallaties verlagen...

Voorgestelde tekst: (26) *Om te zorgen voor een grotere milieueffectiviteit van de duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria van de Unie voor vaste biomassaïnstallaties die verwarming, elektriciteit en koeling produceren, moet de minimumdrempel voor de toepasbaarheid van dergelijke criteria worden verlaagd van de huidige 20 MW tot 5 MW.*

Aangezien de duurzaamheidscriteria een papieren tijger³² zijn, bereik je niets als je ze op meer faciliteiten toepast. Zelfs met de verlaging van de capaciteitsdrempel (van 20 naar 5MW), is meer dan 60% van het hout dat in de EU wordt verbrand, bestemd voor verwarming van woningen. En dit alles zou niet onder de criteria vallen, met inbegrip van de houtpelletindustrie in de EU die de woningen en kleine-schaal markt voorziet .³³

3. Oerbossen als verboden terrein...

Voorgestelde tekst: *Om te komen tot een betere bescherming van habitats met een bijzondere biodiversiteit en koolstof, zoals oerbossen, bossen met een grote biodiversiteit, graslanden en veengronden, moeten uitsluitingen of beperkingen voor de winning van bosbiomassa uit die gebieden worden opgenomen, in overeenstemming met de aanpak voor biobrandstoffen, vloeibare biomassa en biomassaïnstallaties geproduceerd uit agrarische biomassa.*

Hoewel oerbossen en bossen met een grote biodiversiteit onbetwistbaar verboden zijn voor alle oogsten, behoort slechts een klein percentage van de bossen in de EU tot de "primaire" bossen, en er is geen definitie van wat een bos met een grote biodiversiteit is. Deze bepaling zal dus niet van toepassing zijn op de overgrote meerderheid van de bossen die worden gekapt voor brandstof. Als de EG de bescherming van bossen serieus zou nemen, zou het voorstel de bepalingen van artikel 29, lid 4, betreffende agrarische biomassa ook uitbreiden tot bosbiomassa, waardoor gebieden met een "hoge koolstofvoorraad", inclusief alle bebost land, en dus bosbiomassa worden uitgesloten van de RED. Gezien de vereiste snelheid waarmee we de uitstoot moeten verminderen en hoe langzaam bossen teruggroeien, is er geen groot verschil tussen "ontbossing" die terecht verboden is door de bepalingen inzake biomassa in de landbouw, en het kappen van bossen voor houtachtige biomassa. Dat echter is toegestaan en zelfs aangemoedigd door de duurzaamheidsbepalingen van de RED voor bosbiomassa.

---

³² <https://forestdefenders.eu/wp-content/uploads/2021/05/RED-II-biomass-Paper-Tiger-July-6-2020.pdf>

³³ Er zijn meer dan 400 houtpelletfabrieken in de EU. 180 verkopen gewoon verpakte pellets. De meerderheid verkoopt zowel verpakte pellets als kleine bulkleveringen. Veel van de leveringen vallen niet onder de drempelwaarde omdat ze niet groot genoeg zijn.

4. Het toepassingsgebied van broeikasgasreductie-criteria uitbreiden...

Voorgestelde tekst: *Bovendien moeten de criteria voor broeikasgasemissiereductie ook van toepassing zijn op bestaande installaties op basis van biomassa om ervoor te zorgen dat de productie van bio-energie in dergelijke installaties leidt tot een vermindering van de broeikasgasemissies in vergelijking met energie die wordt geproduceerd uit fossiele brandstoffen.*

De broeikasgas-reductiecriteria zijn (ten onrechte) alleen van toepassing op broeikasgassen afkomstig van de productie en het transport van biomassa, echter niet van verbranding van de biomassa. Verder zijn de criteria van de EU extreem zwak in vergelijking met criteria die al in het Verenigd Koninkrijk zijn aangenomen³⁴.

5. Het gebruik van "stamhout van hoge kwaliteit" minimaliseren...

Voorgestelde tekst: *'3. De lidstaten zorgen ervoor dat hun steunregelingen ter bevordering van bio-energie zijn ontworpen in overeenstemming met het beginsel van de cascadering van biomassa en de afvalhiërarchie zoals uiteengezet in artikel 4 van Richtlijn 2008/98/EG om buitensporige versturende effecten op de grondstoffenmarkten te voorkomen, met name door het gebruik van [stamhout van hoge kwaliteit] voor energie te minimaliseren. De lidstaten verlenen geen steun voor hernieuwbare energie die wordt geproduceerd door de verbranding van afval indien niet is voldaan aan de in die richtlijn vastgestelde verplichtingen inzake gescheiden inzameling.'*

Het probleem is niet dat de biomassa-industrie "stamhout van hoge kwaliteit" verbrandt. Het probleem is dat het kappen en verbranden van boshout, zelfs hout van lage kwaliteit, CO₂ uitstoot en bossen aantast. Verder is de bepaling praktisch niet afdwingbaar, aangezien wat hout waardevol is strikt een functie is van de marktomstandigheden. Ten slotte maakt de definitie van "stamhout van hoge kwaliteit" (herziening van artikel 2) duidelijk dat een enorme hoeveelheid materiaal van deze definitie³⁵ 16 is uitgesloten.

Het praktische antwoord: bosbiomassa uit de RED verwijderen

Bosbiomassa uit de RED halen is de enige praktische oplossing die de CO₂-uitstoot vermindert, houtkap vermindert, dodelijke luchtvervuiling vermindert en helpt miljarden euro's aan subsidies voor hernieuwbare energie om te buigen naar echte emissievrije hernieuwbare energie en bosherstel. Het is de oplossing die het EU-programma voor hernieuwbare energie enige integriteit geeft en het is de keuze van de mensen, omdat zeer veel mensen bossen willen herstellen en ze niet willen kappen voor brandstof.

---

³⁴ Zie p. 7 en p. 38 in <https://forestedefenders.eu/wp-content/uploads/2021/05/RED-II-biomass-Paper-Tiger-July-6-2020.pdf>

³⁵ (66) "stamhout van hoge kwaliteit" = hout van de stam of stammen van een boom, met inbegrip van hout in hoofdassen en in hoofdtakken, waarvan de kenmerken, zoals soort, afmetingen, rechtlijnigheid en knooppichtheid, het geschikt maken voor industrieel gebruik, zoals gedefinieerd en naar behoren gemotiveerd door de lidstaten in overeenstemming met de relevante bosomstandigheden. Dit omvat geen hakhoutbossen, eerste dunningsoperaties of bomen die worden gewonnen uit bossen die zijn aangetast door branden, plagen, ziekten of schade als gevolg van abiotische factoren of groeiomstandigheden."

Bijlage 3. Commentaar op de JRC-studie "Het gebruik van houtige biomassa voor energieproductie in de Europese Unie" van de Europese Commissie.

Mei 2021, Forest Defence Alliance.

https://forestdefenders.eu/wp-content/uploads/2021/03/JRC-study-biomass-study-overview_final.pdf

In januari 2021 publiceerde het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek (JRC, Joint Research Center) van de Europese Commissie een belangrijk onderzoek naar de effecten van het verbranden van hout voor energie in Europa. Het rapport is als onderdeel van de Europese biodiversiteitsstrategie gemaakt en is bedoeld als leidraad voor de mogelijke herziening van het bio-energiebeleid, specifiek op het onderdeel van het gebruik van bosbiomassa in de richtlijn hernieuwbare energie (REDII). Het rapport bevat veel nuttige informatie. Veel van de informatie wordt echter buiten het zicht gehouden. De samenvatting van het rapport is opgesteld op een manier die probeert de ernst van sommige van de bevindingen te bagatelliseren. Hieronder bespreken we enkele van de belangrijkste bevindingen van het rapport en benadrukken we een aantal tekortkomingen. Er is een geannoteerde versie van het rapport beschikbaar, waarin dieper op betreffende kritiekpunten wordt ingegaan.³⁶

De aanpak van het JRC-onderzoek

De studie heeft de bronnen en het gebruik van hout en van hout afgeleide biomassa die in de Europa worden verbrand, onderzocht. De studie is gericht op:

1. primaire biomassa. Hout rechtstreeks afkomstig uit bossen, ook aangeduid met "bosbiomassa" (zie terminologie van de RED II).
2. secundaire biomassa. Hout en van hout afgeleide brandstoffen afkomstig van processen, zoals zaagsel van zagerijen, 'black liquor' (zwarte vloeistof, een afvalproduct van papierfabricage) en post-consumer hout (afvalhout). De studie onderzocht vooral de klimaat- en ecosysteemeffecten van primaire biomassa, waarbij 24 scenario's zijn beoordeeld zoals weergegeven in figuur 1 hieronder.

Belangrijke bevindingen

De rol van biomassa in de EU

Het rapport beoordeelde de toestand van de biomassamarkt in 2015 – 2016 en rapporteerde niets over toename van het gebruik van biomassa (inclusief geïmporteerde houtpellets) sindsdien. Bij extrapolatie van getallen in het rapport blijkt dat bosbiomassa ongeveer 18% van de hernieuwbare energie leverde tijdens de periode en ongeveer 3% van de totale energie van Europa. Van alle primaire biomassa schat het rapport dat 47% stamhout is en 53% takken en toppen.³⁷

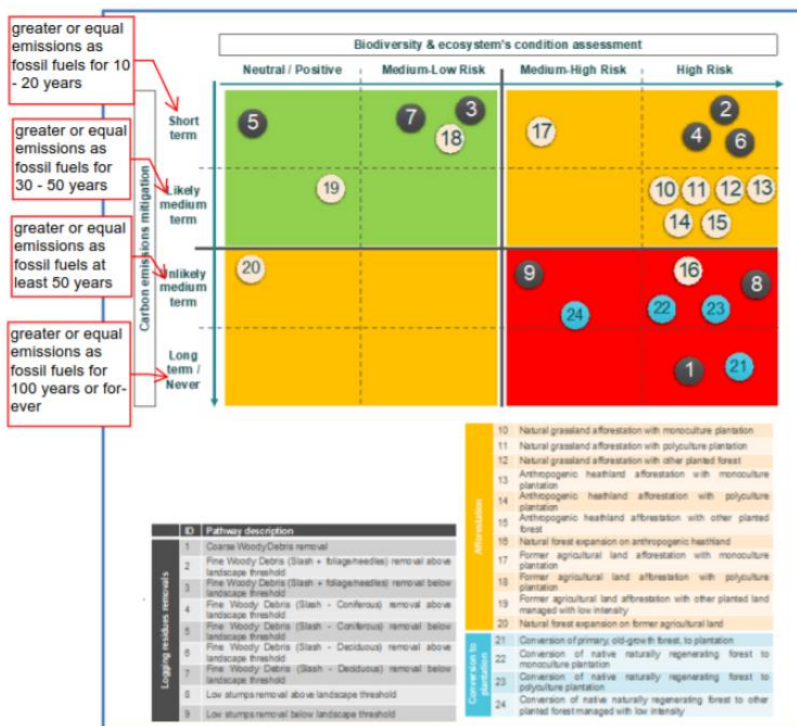
³⁶ <https://forestdefenders.eu/wp-content/uploads/2021/01/JRC-biomass-report-markup.pdf>

³⁷ Het rapport stelt dat hernieuwbare energie voor 17% van het bruto-eindverbruik van energie in de EU zorgde. Bio-energie was goed voor 59,2% van alle hernieuwbare bronnen. Wanneer biomassa-import van buiten de EU buiten beschouwing wordt gelaten (op dat moment minder dan 5% van de biomassa die in de EU wordt verbrand), concludeert het rapport dat 60% van de binnenlandse biomassa in de EU uit hout bestaat. Wat betreft het totaal hout gebruikt voor energie, concludeert het rapport dat ten minste 37% van het hout van primaire oorsprong is. Dat wil zeggen rechtstreeks afkomstig uit bossen. 14% van het hout dat voor energie

Ongeveer 14% van het hout dat voor energie wordt gebruikt, is van onbekende oorsprong. Dat hout is volgens het rapport zeer waarschijnlijk rechtstreeks afkomstig uit bossen. Aangezien een groot deel van het hout afkomstig is van onbekende bronnen, is een deel van de producten waarschijnlijk afkomstig van illegale houtkap. Het rapport concludeert dat "dergelijke lacunes in de gegevens een groot obstakel vormen voor effectief bestuur en controle op bio-energiebeleid (wat betreft houtige biomassa). Omdat zonder betrouwbare informatie over hoeveel en welk soorten bosbiomassa worden gebruikt voor bio-energie, kan geen effectief beleid worden uitgevoerd".

Klimaat- en ecosysteemeffecten

Het rapport erkent dat de verbranding van biomassa in de EU 350 tot 380 miljoen ton CO₂ heeft uitgestoten in 2015. Het rapport stelt dat vanwege de verschillende netto koolstofuitstoot van verschillende soorten biomassa, en omdat de echte bronnen en soorten van verbrand hout in grote mate onbekend zijn, **het onmogelijk is om te concluderen dat biomassa klimaatwinst oplevert**. Dit is een ernstige onderschatting, aangezien het rapport de grote netto koolstofemissies van het verbranden van stamhout en bos residuen, erkent. Het rapport bevestigt dat biomassa niet CO₂-neutraal is, maar rechtvaardigt de classificatie ervan als zijnde "nul"-emissies omdat koolstofeffecten ogenschijnlijk worden geteld in de landsector (monitoring toe- en afname areaal bos). Het rapport doet echter een interessante en belangrijke suggestie dat het misschien tijd is om de "baseline"-boekhouding in de landsector te verlaten en de koolstofwinsten en -verliezen in bossen meer transparant te beoordelen op basis van een historische (langjarige) benchmark, zoals bij andere emissierapportages.

Figuur 1. Overzicht van klimaat- en ecosysteemeffectrisico van 24 bosbiomassascenario's beoordeeld door de

wordt gebruikt, is van onbekende oorsprong. Hoewel het rapport aangeeft dat dit hout hoogstwaarschijnlijk ook rechtstreeks uit bossen afkomstig is. Als we dit toevoegen aan de hoeveelheid houtige biomassa waarvan bekend is dat deze afkomstig is uit bossen, zou 51% van hout dat wordt verbrand voor energie rechtstreeks uit bossen komen. Als we dit cijfer gebruiken en vermenigvuldigen, lijkt het erop dat bosbiomassa in 2015-2016 ongeveer 18% van de hernieuwbare energie leverde en ongeveer 3% van de totale energie van de EU. Het rapport schat dat van alle primaire biomassa, 47% "stamhout" en 53% takken en toppen, is.

JRC van de EU (verklaringen zijn in rode vakken toegevoegd voor de duidelijkheid).

Boshout betekent de primaire bosbiomassa, die direct uit bossen wordt geoogst voor energiedoeleinden. Volgens de meest recente cijfers van EUROSTAT en het JRC van de EU betekent dit ongeveer 3% van het totale energieverbruik in de EU-lidstaten, dat gemakkelijk kan worden vervangen door (a) echte hernieuwbare energiebronnen, (b) verbeterde energie-efficiëntie en (c) het verminderen van het totale energieverbruik.

Het rapport van de JRC beoordeelde 24 routes (scenario's) van bosbiomassa met betrekking tot potentiële koolstofterugverdiertijden en hun risico voor de biodiversiteit en de ecosysteemfunctie. Figuur 1 geeft de belangrijkste afbeelding weer en geeft een overzicht van risico's voor emissies en ecosysteemfunctie (ter toelichting zijn in de figuur tijdsperioden van klimateffecten zoals gedefinieerd in de studie, aangegeven). Belangrijk is dat het rapport "koolstofterugverdiertijd" niet definieert als "koolstofneutraliteit" maar als de hoeveelheid tijd die nodig is voor een bio-energie scenario's om emissiepariteit met fossiele brandstoffen te bereiken. Voordat dit punt is bereikt, overtreft de CO₂-emissie van verbranding van biomassa de uitstoot van fossiele brandstoffen.

De scenario's verkennen drie hoofdroutes van houtoogst:

- gebruik van residuen uit de bosbouw;
- bebossing van voorheen onbeboste gronden;
- de omzetting van bossen in plantages.

Een belangrijke eigenaardigheid van het rapport is echter dat, hoewel het rapport scenario's beoordeelt waarin biomassa van het oogsten van bosresiduen en bossen wordt gewonnen, het geen scenario's waarin stamhout is geoogst, omvat. Dit ondanks het feit dat wordt erkend dat stamhout bijna de helft van het primaire hout dat wordt gebruikt voor energieproductie, uitmaakt. Het rapport bevat ook geen scenario met hout dat bestaat uit restanten van stormen en branden (zgn bergingskap). Dit scenario levert volgens het rapport een aanzienlijk deel van het boshout dat in de EU voor energie wordt verbrand. Het rapport citeert eerder werk waarbij is vastgesteld dat vastlegging van CO₂-uitstoot van het oogsten en verbranden van stamhout door aanplant van nieuwe bomen over het algemeen decennia tot eeuwen duurt.

Scenario 'Twijgen en takken met een zeer kleine diameter'

Van de beoordeelde scenario's blijkt uit het rapport dat er slechts één scenario emissiebesparing realiseert in vergelijking met fossiele brandstoffen op de "korte termijn" (d.w.z. binnen één of twee decennia) terwijl ze een laag risico voor de biodiversiteit vormen. Het gaat om scenario 5, het verbranden van "fijn houtachtig afval" (twijgen en takken met een zeer kleine diameter). Daardoor blijft er voldoende materiaal ter plaatse over om koolstof in de bodem, vruchtbaarheid, enz. te behouden. Alle andere 23 scenario's leiden tot geen koolstofbesparing in minder dan twee decennia, of vormen een risico voor de biodiversiteit, of beide. Het rapport identificeert duidelijke "verlies-verlies" situaties waarbij het betreffende scenario bosecosystemen beschadigt zonder vermindering van de CO₂-uitstoot binnen een beleidsrelevante tijdsperiode.

Verlies-verlies-scenario's omvatten het verwijderen van grof houtachtig afval, het verwijderen van lage stronken en omzetting van oerbossen of natuurlijke bossen in plantages. Gezien het feit dat het meeste boshout dat wordt verbrand voor energie, stamhout of bosresidu met een grote diameter is, betekent dit dat **het JRC-rapport concludeert dat de meerderheid van de in de EU verbrande bosbiomassa een "verlies-verlies" situatie voor klimaat en biodiversiteit inhoudt.**

Inconsistenties

Het JRC-rapport bevat op veel gebieden inconsistenties en de aanbevelingen zijn vaak zwak. Hoewel het rapport bijvoorbeeld concludeert dat de meeste huidige bio-energieroutes schadelijk zijn voor

het klimaat en de biodiversiteit, beweert het rapport dat veel van de effecten tot een minimum kunnen worden beperkt door de “snelle en robuuste implementatie van de REDII-duurzaamheidscriteria. In feite zal geen van de duurzaamheidscriteria voor bosbiomassa de schadelijke effecten voor klimaat en biodiversiteit ten gevolge van oogst en verbranding zoals beschreven in het rapport, voorkomen.³⁸

Conclusie

Ondanks de inconsistenties en zwakke aanbevelingen, laten de belangrijkste bevindingen van het JRC-rapport duidelijk zien waarom het verbranden van bosbiomassa voor energie een verliesverliessituatie voor het klimaat en de biodiversiteit is. Het is nu aan de Europese Commissie om passende beleidsconclusies op te stellen en bosbiomassa als een bron van "hernieuwbare energie" in de Richtlijn Hernieuwbare Energie uit te sluiten, inclusief subsidies en andere stimulansen voor bosbiomassa in EU-lidstaten.

---

³⁸Booth, Mary S, and Ben Mitchell. 2020. Paper Tiger: Why the RED II biomass sustainability criteria fail forests and the climate. Pelham, MA: Partnership for Policy Integrity. <http://eubiomasscase.org/wp-content/uploads/2020/07/RED-IIbiomass-Paper-Tiger-July-6-2020.pdf> .